

CESTA K OŽIVENÍ ZAPOMENUTÉHO KOUTU KRUŠNÝCH HOR

DER WEG ZUR WIEDERBELEBUNG EINES VERGESSENEN WINKELS IM ERZGEBIRGE

PROJEKT:

ZPROSTŘEDKOVÁNÍ SPOLEČNÝCH HISTORICKÝCH HODNOT LIDOVÝCH STAVEB
A ŽIVOTNÍHO STYLU VČETNĚ
LIDOVÉHO UMĚNÍ V KRUŠNOHORSKÉM REGIONU SEIFFEN/LESNÁ

PROJEKT:

VERMITTLUNG GEMEINSAMER HISTORISCHER WERTE
DER VOLKSBAU- UND LEBENSWEISE SOWIE DER VOLKSKUNST
IM ERZGEBIRGE - RAUM SEIFFEN/ LESNÁ

Realizovaný projekt byl podpořen v rámci Programu Cíl 3/Ziel 3,
který je spolufinancován ERDF.
Das Projekt wird gefördert im Rahmen des Programms Ziel 3/Cil 3,
mitfinanziert im Rahmen des EFRE.

Evropská unie, Evropský fond pro
regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti
Europäische Union, Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung: Investition in Ihre
Zukunft / Evropská unie, Evropský fond pro
regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

Ziel 3 | Cil 3
Akční strategie, rok do budoucna
2000-2013, www.jednotli.eu

REALIZACE PROJEKTU

18. 2. 2009 - 18. 5. 2011

CÍLE PROJEKTU

Horský klub Lesná v Krušných horách (lead partner)

Investiční akce v rámci projektu obsahují výstavbu repliky historické zvonice a výstavbu modelového objektu „Krušnohorský lidový dům“ včetně instalace stálé muzejní expozice o minulém životě horalů a jejich krušnohorských tradicích. Projektová dokumentace obou investičních akcí na Lesné vychází z původních dokumentačních zdrojů, které poskytlo Oblastní muzeum v Mostě jako průkazný materiál, že lidová architektura byla společným ukazatelem způsobu života v Krušných horách jako celku.

Gemeinde Kurort Seiffen (partner projektu)

Partner projektu provádí stavební rekonstrukce a restaurátorské práce na historickém dvojdomku ve skanzenu lidových staveb Freilichtmuseum Seiffen společně se zařízením dobové dílny na výrobu figurek z masy v Krušnohoří, kterou doplňuje výstavou z dochované sasko-české dokumentace.

Pro muzejně-turistické zprostředkování budou vytvořeny a uveřejněny dvojjazyčné publikace a audiovizuální média.

Partneři spoluprací na projektu podporují myšlenku Znovuzrozeného Krušnohoří, odhalují historické hodnoty a původní tradice v dané oblasti, usilují o kulturní vnímání Krušných hor jako společného středoevropského celku.

PROJEKTZEITRAUM

18. 2. 2009 – 18. 5. 2011

PROJEKTZIELE

Horský klub Lesná v Krušných horách (Lead-Partner)

Die Investitionsvorhaben im Rahmen des Projekts umfassen den Bau einer Replik eines historischen Glockenturms und eines Modellobjektes eines „Erzgebirgischen Volkswohnhauses“ einschließlich der Einrichtung einer musealen Dauerausstellung über das Leben der Erzgebirgler in früheren Zeiten und deren erzgebirgischen Traditionen. Die Planungsunterlagen beider Investitionsvorhaben in Lesná (Ladung) gehen aus originellen Dokumentationsquellen aus, die das Regionalmuseum in Most (Oblastní muzeum v Mostě) als nachweisbares Material, dass die Volksarchitektur ein gemeinsames Merkmal der Lebensweise im Erzgebirge als einer Einheit war, zur Verfügung gestellt hat.

Gemeinde Kurort Seiffen (Projektpartner)

Der Projektpartner führt bauliche Sanierungs- und Restaurierungsarbeiten des historischen Doppelwohnhauses im Freilichtmuseum Seiffen durch, gemeinsam mit der Einrichtung einer zeitgemäßen Werkstatt zur Herstellung von Massefiguren im Erzgebirge, die ergänzt wird durch eine Ausstellung von überlieferten sächsisch-böhmischen Unterlagen.

Für die Museums-touristische Vermittlung werden zweisprachige Publikationen und audiovisuelle Medien erstellt und veröffentlicht.

Die Kooperationspartner unterstützen den Gedanken der Wiedererneuerung des Erzgebirges, decken historische Werte und ursprüngliche Traditionen auf diesem Gebiet auf, bemühen sich um eine kulturelle Wahrnehmung des Erzgebirges als einer gemeinsamen mitteleuropäischen Einheit.

Na počátku cesty

Snaha o obnovu pozitivního vztahu ke Krušným horám a o navrácení výletnických, turistických a sportovních tradic do prostředí Lesné, neboť jejich počátky zde byly položeny již v poslední čtvrtině 19. století, přivedla majitele Horského hotelu Lesná k myšlence vytvoření rekreačního komplexu. Přestože šlo o zapomenutý kout na vrcholku hor, bylo zřejmé, že má v nových společenských podmínkách všechny předpoklady k opětovnému oživení

pro svoji dostupnou vzdálenost z podkrušnohorské průmyslové aglomerace a pro přímý kontakt s vlastním územím Krušných hor po obou stranách česko-saské hranice.

Představy o revitalizaci vymezeného území byly v letech 2002 až 2003 shrnuty do širšího záměru, který následně dostal konkrétní podobu ve zpracované studii proveditelnosti. Její výsledky potvrdily dostatek potenciálu pro další rozvoj vybraného území. Stala se podkladem pro rozvíjení jednotlivých cílů. Zájem o oživení území kolem Lesné projevil další subjekty, jimiž jsou zejména přilehlé obecní a městské úřady, dále příslušné odborné instituce, zájmové organizace a společnosti, vybrané české a německé univerzity. Pro účinnější podporu snah o revitalizaci byly vedle Mikroregionu Koridor založeny další subjekty, z nichž jmenujme alespoň Mikroregion Lesenská pláň, Nadaci Obnova Krušnohoří, Vzdělávací a rekreační centrum Lesná, o. p. s. Ve vzájemné součinnosti se tak začala naplňovat myšlenka vytvoření rekreačního, sportovního a vzdělávacího zázemí na vrcholu hor na rozhraní okre-

Am Anfang des gemeinsamen Weges

Die Bemühung um die Erneuerung einer positiven Beziehung zum Erzgebirge und um die Wiederherstellung der Tradition in dem Bereich touristischer und sportlicher Aktivitäten auf dem Gebiet von Lesná brachte die Inhaber des Bergclubs Lesná (Horský klub Lesná) auf die Idee ein Erholungskomplex zu errichten. Diese Aktivitäten auf diesem Gebiet haben nämlich bereits im letzten Viertel des 19. Jahrhunderts begonnen. Trotz dessen, dass es sich um einen vergessenen Winkel auf den Gipfeln des Erzgebirges handelt, war klar, dass das Gebiet in den neuen gesellschaftlichen Rahmenbedingungen dank der zugänglichen Entfernung aus dem Industriegebiet im Erzgebirgsvorland und dem direkten Kontakt mit dem eigenen Gebiet des Erzgebirges auf beiden Seiten der böhmisch-sächsischen Grenze alle Voraussetzungen zur Wiederbelebung hat.

Die Vorstellungen hinsichtlich der Revitalisierung des Gebietes wurden in den Jahren 2002 bis 2003 im Rahmen eines breiteren Vorhabens formuliert, das nachfolgend eine konkrete Gestalt in Form einer Machbarkeitsstudie bekam. Die Ergebnisse der Studie bestätigten ausreichend Potential für die weitere Entwicklung des Gebiets. Die Studie wurde zum grundlegenden Dokument für die Entwicklung der einzelnen Ziele. Das Interesse für die Wiederbelebung des Gebietes um Lesná äußerten weitere Subjekte, vor allem die umliegenden Gemeinden und Städte, weiter die zuständigen Institutionen, Interessenverbände und Gesellschaften, ausgewählte tschechische und deutsche Universitäten. Für eine effektivere Förderung der Bemühungen hinsichtlich der Revitalisierung wurden neben der Mikroregion Koridor auch weitere Subjekte gegründet, erwähnen wir davon wenigstens die Mikroregion Lesenská pláň (Gemeindeverbund), die Stiftung Obnova Krušnohoří (Erneuerung des Erzgebirges), Vzdělávací a rekreační centrum Lesná, o. p. s. (das Bildungs- und Erholungszentrum Lesná). In gegenseitig-

sů Chomutov a Most. Iniciativní snahy o revitalizaci Lesné a jejího okolí podporuje také Ústecký kraj.

Roku 2006 byla založena nezisková organizace Horský klub Lesná, občanské sdružení, k jehož hlavním cílům náleží zajišťování celoročních programů v oblasti kultury a sportu. Realizovaný záměr pro léta 2007 - 2009 spočíval ve vybudování multifunkčního vzdělávacího a školicího střediska v rámci samostatného projektu, který byl zaměřen na výzkum studijních ploch, vod a vodních rezervoárů ve spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou v Praze a Freie Universität Berlín a jejich studenty.

Pro dosažení ucelenějšího pojetí revitalizace byla záměrně do předpokládaného rozvoje vymezeného území zahrnuta obnova kulturně historických hodnot, které společně s tradičním způsobem života obyvatel zcela vymizely v předchozích desetiletích hlavně ze sídelní části katastru osady Lesná. Vážnost úmyslu byla podpořena zpracováním projektové dokumentace pro výstavbu dvou objektů, které byly pojaty jako repliky místních historických staveb. Z nich byly vybrány krušnohorský lidový dům a původní kaplička se zvonici. Inspirací ke zpracování modelového objektu krušnohorského domu byla soukromá sbírka zemědělského nářadí a strojů, volně přístupná prohlídce na louce v blízkosti hotelu a potřeba její ochrany před nepříznivými povětrnostními podmínkami.

gem Zusammenwirken begann sich der Gedanke der Schaffung der Ressourcen zur Erholung, zum Sport und für Bildungsaktivitäten auf den Gipfelpartien des Erzgebirges auf der Grenzlinie der Kreise Chomutov und Most herauszubilden. Die initiativen Bemühungen hinsichtlich der Revitalisierung von Lesná und deren Umgebung wird auch von dem Bezirk Ústecký kraj gefördert.

Im Jahre 2006 wurde die gemeinnützige Organisation Horský klub Lesná (Bergclub Lesná), Bürgervereinigung, gegründet. Zu den grundlegenden Zielen zählt die Sicherstellung von kulturellen und sportlichen Veranstaltungen über das gesamte Jahr. Das Vorhaben für den Zeitraum 2007 - 2009 bestand in der Errichtung eines multifunktionalen Bildungs- und Schulungszentrums im Rahmen eines selbständigen Projekts, das orientiert war auf die Forschung von Studienflächen, Gewässern und Wasserreservoirs in Zusammenarbeit mit der Tschechischen landwirtschaftlichen Universität in Prag und mit der Freien Universität Berlin und deren Studenten.

Zur Erlangung einer umfassenderen Auffassung der Revitalisierung wurde in die vorausgesetzte Entwicklung des Interessengebiets absichtlich die Erneuerung der kulturell-historischen Werte einbezogen, die gemeinsam mit der traditionellen Lebensweise der Bewohner in den vergangenen Jahrzehnten völlig vor allem aus dem Siedlungsbereich des Katasters der Ortschaft Lesná verschwunden sind. Dass das Vorhaben ernst gemeint war, wurde mit der Erstellung der Planungsunterlagen für die Errichtung von zwei Objekten, Repliken lokaler historischer Objekte unterlegt. Ausgewählt wurden das „Erzgebirgische Volkswohnhaus“ und die ursprüngliche „Kapelle mit Glockenturm“. Als Inspiration für die Errichtung des Modellobjektes eines erzgebirgischen Volkswohnhauses diente eine Privatsammlung von landwirtschaftlichen Geräten und Maschinen, die für die Besucher auf einer Wiese in Nähe des Hotels frei zugänglich war und die zum Schutz vor den Witterungsbedingungen untergebracht werden musste.

Náročnou cestou k cíli

Pro mnohé obyvatele z průmyslového podhůří byla Lesná neznámým pojmem. V posledních desetiletích ji důvěrně znali pouze někteří lidé. Na svých cestách po Krušnohoří se zde v létě zastavovali motorizovaní, pěší i cykloturisté, aby se občerstvili, osvěžili a pak dále pokračovali za svým cílem. Pro jiné návštěvníky byla Lesná se svým okolím vhodným místem pro provozování zimních lyžařských sportů.

Když byl vyhlášen Program Cíle 3 na podporu přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko 2007 - 2013, jeho obsahové zaměření s cílem přispět k udržitelnému rozvoji společného pohraničí posilovalo šanci na získání potřebných finančních prostřed-

Ein anspruchsvoller Weg zum Ziel

Für viele Bewohner des industriellen Erzgebirgsvorlandes war Lesná ein unbekannter Begriff. In den letzten Jahrzehnten konnten es nur einige Menschen. Auf ihren Reisen durch das Erzgebirge machten hier im Sommer motorisierte Touristen, Fuß- und Radtouristen halt um sich zu erfrischen um dann ihren Zielen weiter zu folgen. Für einige Besucher war Lesná mit seiner Umgebung ein geeigneter Ort für Wintersportarten.

Als das Programm Ziel 3 zur Förderung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit

zwischen der Tschechischen Republik und dem Freistaat Sachsen 2007 - 2013 mit der inhaltlichen Ausrichtung zur nachhaltigen Entwicklung des gemeinsamen Grenzraumes veröffentlicht wurde, stieg die Chance zur Erlangung der nötigen finanziellen Mittel. Die unweit liegende Gemeinde Seiffen hatte das gleiche Problem. Hier gab es das längerfristige Vorhaben der Fertigstellung der Sanierung eines umgesiedelten Doppelwohnhauses im Freilichtmuseum und seine Nachrüstung mit einer Werkstatt der Spielzeugherstellung aus Pappmaché. Nach gegenseitiger Vereinbarung des Bergclubs Lesná im Erzgebirge mit der Gemeindeverwaltung Kurort Seiffen wurde die Kooperationsvereinbarung zwischen den Partnern unterzeichnet, die ein unerlässliches Bestandteil des eingereichten Projektantrags war. Bei Besprechung des Projekts im Rahmen des Begleitausschusses im Jahre 2009 wurde die Förderung in Höhe von mehr als 520 Tausend Euro aus den EFRE-Mitteln genehmigt.

Im tschechischen Teil des Projekts war die Aufmerksamkeit vordergründig auf die Errichtung des Modells eines „Wohnstallhauses“ gerichtet. Nach Fertigstellung wurde es zu einem funktionsfähigen Exponat mit den charakteristischen Merkmalen der erzgebirgischen Volkswohnhäuser. Die Innenausstattung des Wohnteils entspricht der Lebensweise der Bewohner im Gebirge. Die Exponate wurden aus den Regionalmuseen in Most und Chomutov geliehen, weiter von privaten Sammlern und Einzelpersonen. Zur Darstellung der Lebensbedingungen wurde eine museale Ausstellung errichtet, die mittels

ků. S podobným problémem se potýkala nedaleká obec Seiffen, jejímž dlouhodobějším záměrem bylo dokončení rekonstrukce přemístěného dvojdomku a jeho dovybavení ukázkovou dílnou výrobce hraček z papírmáše v Muzeu v přírodě. Po vzájemné dohodě Horského klubu Lesná v Krušných horách, o. s., s Gemeindeverwaltung Kurort Seiffen došlo k uzavření Smlouvy o spolupráci mezi kooperačními partnery, která byla nezbytnou součástí podané projektové žádosti. Při projednávání projektu na zasedání Monitorovacího výboru roku 2009 bylo schváleno poskytnutí finanční podpory ve výši více než 520 tisíc Eur z prostředků ERDF.

V české části projektu byla pozornost prvořadě zaměřena na výstavbu modelového domu chlěvního typu. Po jeho dokončení se stal funkčním exponátem, který prezentuje charakteristické rysy krušnohorského lidového domu. Vnitřní vybavení obytné části domu odpovídá způsobu života obyvatel v horském prostředí. Exponáty zapůjčila ze svých sbírek Oblastní muzea v Mostě a v Chomutově, dále pak soukromí sběratelé a jednotlivé osoby. Pro dokreslení celkové představy o životních podmínkách byla vytvořena muzejní expozice, která prostřednictvím dobových fotografií na jednotlivých informačních tabulích poskytuje návštěvníkovi další informace. Dům nabízí také prostor k předvádění tradičních řemesel živými ukázkami, které mohou být motivací k vaší zájmové činnosti.

Součástí expozice, která je souhrnně nazvána Krušnohorské muzeum, je také kaplička se zvonicí. Její výstavbě byla věnována v rámci projektu zvláštní pozornost, protože symbolicky připomíná duchovní život horalů. Vybavena je novým funkčním zvonem, který nese nápis „Hlas můj jak hlas života nechť zní, dobrým lidem k potěšení, Krušným horám k ochraně“.

Partnerovi projektu se podařilo kompletně zrekonstruovat dvoj domek včetně dílny výrobce hraček z papírmáše a zpřístupnit široké veřejnosti v rámci celkové prohlídky seiffenského skanzenu. Při procházce skanzem si můžete zapůjčit audioprůvodce, nebo získat další tištěné materiály a publikace k poznání tzv. Země hraček.

zeitgenössischer Fotos auf einzelnen Informationstafeln den Besuchern weitere Informationen vermittelt. Das Objekt bietet auch den Raum zur Vorführung traditioneller Handwerke mit Darstellungen, die zu weiteren Freizeitaktivitäten motivieren können.

Bestandteil der Ausstellung in Lesná, die zusammenfassend als Erzgebirgsmuseum bezeichnet wird, ist ebenfalls eine Kapelle mit Glockenturm. Deren Errichtung wurde in dem Projekt besondere Aufmerksamkeit gewidmet, weil sie symbolisch an das geistige Leben der Gebirgler erinnert. Sie wurde ausgestattet mit einer neuen funktionsfähigen Glocke mit der Bezeichnung „Meine Stimme als die Stimme des Lebens lassen wir klingen den guten Menschen zur Freude, dem Erzgebirge zum Schutz“.

Dem Projektpartner ist es gelungen das Doppelwohnhaus komplett einschließlich der Werkstatt des Figurenerstellers aus Pappmaché zu sanieren und im Rahmen der Besichtigung des Seiffener Freilichtmuseums der Öffentlichkeit zugänglich zu machen. Bei Besichtigung des Freilichtmuseums können die Besucher einen Audioguide leihen oder weitere gedruckte Unterlagen und Publikationen zum Kennenlernen des sog. Spielzeuglandes nutzen.

Auf dem Weg zur neuen Entwicklung

Zur Auffrischung der Erinnerungen an die Besichtigung der Ausstellung dient den Besuchern ein Museumsführer, der in Form einer Publikation erstellt wurde. Dieser fasst die bisherigen Erkenntnisse über Lesná und die Umgebung zusammen. Erarbeitet wurden ebenfalls Arbeitsblätter mit der Bezeichnung „Notizheft für Entdeckungen in Lesná, oder Zum Kennenlernen der Lebensweise der Bewohner im Erzgebirge in früheren

Cestou nového rozvoje

K tomu, aby si zájemci mohli oživat vzpomínky na prohlídku expozice, byl zpracován muzejní průvodce v podobě publikace, který shrnuje dosavadní poznatky o Lesné a jejím okolí. Zpracovány byly také pracovní listy, které jsou nazvány Zápisník lesenského objevitele, aneb Za poznáním způsobu života obyvatel v minulých časech. Můžete si podle nich nejen ověřit získané vědomosti, ale také si do nich podle svého uvážení doplňovat další nové poznatky.

Účelem projektu není pouze snaha o zvýšení cestovního ruchu a rozvoj turismu, ale je zaměřen na povšechné poznávání zájmového území. Zejména však na kooperativní zlepšení a rozvoj a výstavbu potřebné infrastruktury a spolupráce v oblasti regionálního plánování a rozvoje.

ZÁPISNÍK LESENSKÉHO OBJEVITELE

22. Malá zemědělská hospodářství patřila k jednotlivým domům. Které druhy obilnin se mohly pěstovat na horských polích v Lesné a jejím okolí?

23. Podle obrázku najdi obiloviny vhodné pro přestování v horském prostředí a označ křížkem.

☐ Oves

☐ Pšenice

☐ Žito

☐ Ječmen

24. Objev v Lesné a na jiných místech v okolí podobné kameny, které jsou na obrázku.

Jaká byla příčina jejich vzniku?

(Glaciers pressure and movement led to large rocks being pushed down the mountain)

8

NOTIZBUCH FÜR ENTDECKUNGEN IN LESNÁ

28. Wie heißt das Gewerbe, bei dem aus der Faser der Stoff mit Hand aus dieser bedeutenden Textilpflanze gewonnen wurde?

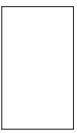
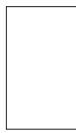
29. Finde eine wichtige Pflanze, die man auf den Gebirgsfeldern anbauen konnte und erkaude, in welcher Zeit diese in das Erzgebirge eingeführt wurde und wie sie gehöhen hat das Leben der Einwohner hier zu verbessern.

30. Finde ein altes Rezept der Volkskost der Gebirgsbewohner, dessen Hauptbestandteil die entdeckte wichtige Pflanze war, notiere die Zusammensetzung der wichtigsten Zutaten.

31. Zur Landwirtschaft gehörte auch die Bewirtschaftung der Wiesen und die Instandhaltung der Weiden. Die Bergwiesen mit ihren reichen Grasarten und anderen Pflanzen waren besonders günstig zur Gewinnung von Heu als Futter für das Vieh.

Beobachte, welche Blumenarten sich auf diesen landwirtschaftlichen Flächen vom Frühjahr bis zum Herbst befinden. In den Rahmen klebe ein Foto oder male Bildchen der blühenden Pflanzen, die du interessant findest, ein.

32. Die Wiesen und weitere Grasflächen in Lesná und in der Umgebung bereichert eine Art der blühenden Kräuter, die am häufigsten nur im Erzgebirge vorkommt. Wie heißt diese Kräuterart?

10

Zeiten". Die Besucher können darin die erworbenen Erkenntnisse prüfen und dort weitere Erkenntnisse eintragen.

Der Sinn des Projekts ist nicht nur die Bemühung zur Erhöhung und Entwicklung des Tourismus, sondern es ist ausgerichtet auf das allgemeine Kennenlernen des Interessengebiets. Vor allem jedoch auf die kooperative Verbesserung, Entwicklung und Errichtung der nötigen Infrastruktur und Kooperation in dem Bereich Regionalplanung und Entwicklung.

Verwendbarkeit der Projektergebnisse und Vorschläge für Seminare:

- Aus dem Leben in der Landwirtschaft im Gebirge
- Beeinflussung seitens der Naturgegebenheiten zur Lebensart, Nutzung der Wälder und Wasserressourcen
- Wie kochte man aus den örtlichen Quellen (Ressourcen) - mach Dir ein eigenes Kochbuch
- Lerne die Gebirgskräuter und deren Anwendung in der Volks-Heilpraxis - mach Dir ein eigenes Pflanzenbuch
- Goldsuche - Kennenlernen der geologischen Struktur des Erzgebirges auf dem Gebiet Hora Svaté Kateřiny, Bergbau - Zinn-, Silber- und Goldwäsche, Brandauer Anthrazit u.w.
- Erkundung und Orientierung im Gelände - Terminologie der umliegenden Gipfel und Siedlungslokalitäten, Suche von Standorten nach zeitgenössischen Fotos, woher die ursprüngliche Aufnahme gemacht wurde
- Suche nach Baugrundstücken von Häusern von der ursprünglichen Bebauung von Lesná - Identifikation nach den Merkmalen im Gelände - Ruderalflora auf Trümmern und Vergleich mit der Umgebung (geeignet auch für naturwissenschaftliche Fächer)
- Historisches Netzwerk der Kommunikationsstrecken in Lesná und in der Umgebung - Alte Salzstraßen usw.
- Religiosität in der Erzgebirgsregion Lesná/Seiffen - Unterschiede zwischen der tschechischen und sächsischen Seite
- Auf den Spuren der erzgebirgischen Sagen - Suche von Orten mit Zusammenhang mit Sagen in der Umgebung von Lesná und Seiffen

Využitelnost výsledků projektu a náměty pro semináře:

- Ze života v horském zemědělském hospodářství
- Vliv přírodních podmínek na způsob života, využití lesů a vodních zdrojů
- Jak se vařilo z místních zdrojů - udělej si receptář
- Poznej horské bylinky a jejich použití v lidovém léčitelství - udělej si herbář
- Hledání zlata - poznávání geologické stavby Krušnohoří v oblasti Hory Svaté Kateřiny, hornictví - rýžování cínu, stříbra, zlata, brandovský antracit ad.
- Rekognoskace a orientace v terénu - názvosloví okolních vrchů a sídelních lokalit, podle dobových fotografií dohledání místa, odkud byl pořízen původní záběr
- Hledání stavebních parcel domů z původní zástavby Lesné - identifikace podle znaků v terénu - ruderální rostlinstvo na rozvalinách a porovnání s okolím (vhodné i pro přírodovědné předměty)
- Historická síť komunikačních tras v Lesné a okolí - staré solné cesty apod.
- Religiozita v krušnohorském regionu Lesná/Seiffen - rozdílnosti mezi českou a saskou stranou
- Po stopách krušnohorských pověstí - hledání míst, ke kterým se vážou pověsti v okolí Lesné a Seiffenu

Počítačové prezentace pro doplnění programů seminářů:

- Krušnohorský lidový dům
- Krušnohorská řemesla
- Známa a neznámá hračka
- Krušnohorský lidový oděv

Odstraněním bariéry, kterou tvořila uzavřená státní hranice, se otevřel prostor ke vzájemnému setkávání a poznávání společných a rozdílných kulturních znaků. Využijte této možnosti v Krušnohorském regionu Lesná/Seiffen. K dispozici máte tři hraniční přechody, od nichž vedou cesty do Muzea v přírodě v Seiffenu. Nikterak nevádí, že je již na saské straně. Poznáte, že Krušné hory určovaly životní podmínky, způsob života a životní styl bez ohledu na jejich rozdělení a začlenění do dvou rozdílných státních útvarů.

KAPLÍČKA SE ZVONICÍ NA LESNÉ KAPPELLE MIT GLOCKENTURM IN LADUNG

Historická fotografie z doby, kdy byla kaple v Lesné. (Foto: Archivní fond Státního archivu v Seiffenu)

Kaple v Lesné v roce 1912. (Foto: Archivní fond Státního archivu v Seiffenu)

Der Standort der Kapelle, die dem Hl. Antonius geweiht wurde, war ursprünglich kein religiöses, daher nicht in Nähe eines kleinen Bergfriedhofs. Erbauet wurde sie im Jahre 1912 als ein gemauertes Gebäude. Abgegeben wurde es an den Herrmann des St. B. Die architektonische Gestaltung hatte die Gestalt einer kleinen Kirche. Sie ersetzte die ursprüngliche Kapelle mit dem Glockenturm, der aus Volksaussehen war und der Charakter war im Einklang mit dem damaligen weitläufigen landschaftlichen Charakter. Eine ähnliche Kapelle mit der ursprünglichen Gestalt bildete man in der Ortschaft Seiffen (Pöhl) ab. Ein vornehm erhaltenes Bild der ursprünglichen Kapelle mit dem Glockenturm (Thema) ist in der Sammlung der Bergbauhistorischen Museen in der Grube und Bergbau in der Umgebung als Bestandteil des Bergbauhistorischen. Zur Erhaltung der Tradition wurde auch die Kapelle in der Ortschaft Seiffen (Pöhl) abgeben. In der Ortschaft wurde auch eine neue Kirche mit der Beseitigung. Als eine Kirche die Stämme des Lebens kamen und klingen den guten Menschen zur Freude, dem Bergbauhistorischen. (Foto: Archivní fond Státního archivu v Seiffenu)

Historická fotografie z doby, kdy byla kaple v Lesné. (Foto: Archivní fond Státního archivu v Seiffenu)

Meine Kaple zusehnt in: Antoniu stála původně o něčím, dříve než se v blízkosti malého horského hřbitova. Postavena byla roku 1912 jako celodřevěná stavba. Zbudena byla v katedrálním stylu 20. století. Jejím architektonickým tvarem měla podobu malého kostela. Nabídkou původní kaple se zvonici, která byla lidově stavěna a její střešní krytinu v sobě měla dřevěnou konstrukci s měkkými střešními. Podoba kaple, která si zachovala původní vzhled, se dochovala v Seiffenu. (Foto: Archivní fond Státního archivu v Seiffenu)

Kaple v Lesné v roce 1912. (Foto: Archivní fond Státního archivu v Seiffenu)

Kaple v Lesné v roce 1912. (Foto: Archivní fond Státního archivu v Seiffenu)

Historická fotografie z doby, kdy byla kaple v Lesné. (Foto: Archivní fond Státního archivu v Seiffenu)

PC-Präsentationen zur Ergänzung des Programms der Seminare:

- Erzgebirgische Volkswohnhäuser
- Erzgebirgische Handwerke
- Spielzeug bekannt und unbekannt
- Erzgebirgische Volkskleidung

Durch Entfernung der Barriere in Form der geschlossenen Staatsgrenze öffnete sich der Raum für gegenseitige Begegnungen und das Kennenlernen gemeinsamer und unterschiedlicher kultureller Merkmale. Nutzen Sie diese Chance in der Erzgebirgsregion Lesná/Seiffen. Zur Verfügung stehen drei Grenzübergänge, über die Wege in das Freilichtmuseum in Seiffen führen. Es macht nichts aus, dass Sie sich bereits auf der sächsischen Seite befinden. Sie werden feststellen, dass das Erzgebirge die Lebensbedingungen, die Lebensart und den Lebensstil der Menschen bestimmt ohne Hinsicht auf die Gliederung und Einordnung in zwei unterschiedliche Länder.

ŘEMESLA, ŽIVNOSTI a DOMÁCKÁ VÝROBA
HANDWERKEN, GEWERBEN und HAUSARBEIT

Registered project: <http://www.eurostat.org> and Programme (C) 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 2

 Europäische Union, Europäische Kommission
European Union, European Commission
Brüssel, Belgien, 2004

Downloaded from <http://ajphaphapublications.org/> on September 11, 2015

all Programs On Video \$.

... **ing** ...

Zhejiang University

Hera Svate Kateriny na počátku 20. století, bývalý hostinec v dolní části města

Zejména palčikovými a bračkářskými s ostatní dřevovýrobou se při zhotovování jednotlivých výrobků neobešli bez podpory dalších řemeslníků. Mnozí z nich zpracovávají kovový materiál, protože při palčikování jsou nejdůležitější pomocníci špendlíky a háčky, v bračkářství zase různé díla a nástroje. Ve středním Krušnohoří se vytvářela místa, která byla spojena se zpracováním ková. V průběhu 19. století zde byly založeny nejen továrny, ale působily vedle nich i jednotliví drobní výrobci

Holzspielzeugproduktion trennte. Danach kam die Herstellung der Spielwaren auch aus anderen Materialien hinzu. Im Laufe des 19. Jh. überwand die Spielzeugproduktion, die bis in die Hälfte des 20. Jh. der entscheidende Wirtschaftszweig im Mittleren Erzgebirge war.

Vor allem das Klöppeln und die Spielwarenindustrie und die sonstige Holzverarbeitung bedienten sich bei der Herstellung der einzelnen Produkte mit Leistungen weiterer Hand-

LIDOVÁ ARCHITEKTURA VE STŘEDNÍM KRUŠNOHOŘÍ
VOLKSARCHITEKTUR IM MITTELERZGEBIRGE

[illegible][illegible][illegible]

von verarbeiteten Metallmaterial, weil die
silien für das Klöppeln Nadeln und Häkchen
zeugherstellung wiederum unterschiedliche
er sind. Im Mittleren Erzgebirge entstan-

der Metallverarbeitung verbunden waren. Im
Museum hier nicht nur Fabriken gegründet,
arbeiteten auch einzelne kleine Hersteller in.
Im Ort Nacetin (Natschung) konzentrier-
ter Hersteller, die hier bereits in der ersten Hälfte
Tätigkeit ausübten, obwohl in dem naben Ka-
rielsch Huf (Gabrielshütten) und in Brandov
tende metallurgische Betriebe waren.
Einige Gemeinden war die Anwesenheit von
nach, weil sie in der ersten Hälfte des 19. Ge-

71

Hřebčiči v Načetině ve svých rodinných dŕnách

werke. Viele davon verarbeiteten Metallmaterial, weil dies der wichtigste Utensilien für das Klöppeln Nadeln und Häkchen waren und in der Spielzeugherstellung wiederum unterschiedliche Metall- und Messer sind. Im Mittleren Erzgebirge entstanden die ersten Betriebe, die mit der Metallverarbeitung befassten. Im Laufe des 19. Jh. wurden hier nicht nur Fabriken gegründet, sondern daneben arbeiteten auch einzelne kleine Hersteller in eigenen Werkstätten. Im Ort Naetzi (Natschau) konzentrierten sich die Nagelhersteller, die hier bereits in der ersten Hälfte des 20. Jh. diese Tätigkeit ausübten, obwohl in dem nahen Kalke (Kallach), Gabriela Huf* (Gabrielhütten) und in Brandorf (Brandau) bedeutende metallurgische Betriebe waren.

In den einzelnen Gemeinden war die Anwesenheit von Tischlern erforderlich, weil sie ein breites Spektrum an Gebrauchswaren herstellten. In den Haushalten wurden unterschiedlich Holzzerfäße und in vielen Familien für die der Ver-

Realizovaný projekt byl podpořen v rámci Programu Cíl 3/Ziel 3, který je spolufinancován ERDF.
Das Projekt wird gefördert im Rahmen des Programms Ziel 3/Cil 3, mitfinanziert im Rahmen des EFRE.

Evropská unie, Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti
Europäische Union, Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft / Evropská unie, Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

Ziel 3 | Cil 3
Alta vinná, tak horko!
2020-2021, www.cil3.eu